

А.В. Шомко

Житомирський державний університет

імені Івана Франка

Науковий керівник: кандидат педагогічних наук,

професор кафедри міжкультурної комунікації

Калініна Лариса Вадимівна

**Ефективність використання медіа освітніх технологій у
формуванні комунікативної компетентності учнів старшої школи**

*Статтю присвячено вивченню особливостей використання медіа
освітніх технологій у навчанні, розгляду переваг засвоєння матеріалу та
дослідженню доцільності їх використання у формуванні комунікативної
компетентності старшокласника.*

Ключові слова: інформаційно-комунікаційні технології, мультимедіа,
медіаосвітні технології, комунікативна компетенція.

Згідно з програмними вимогами щодо вивчення іноземної мови формування комунікативної компетенції учнів старшої школи є одним із провідних завдань протягом навчальної діяльності, оскільки виступає ключовим елементом соціалізації та становлення дитини як повноцінного громадянина держави. На жаль, сучасна система освіти базується в основному на традиційних методах викладання та засвоєння матеріалу, проте школярі, особливо учні старшої школи, прагнуть до більш цікавого та продуктивного вивчення іноземної мови.

На сьогоднішній день необхідною умовою ефективного та успішного функціонування людини в суспільстві є її обізнаність, вміння аналізувати та критично ставитись до надходження нової інформації та усвідомлювати її значення в житті кожного індивіда. Провідну роль в цьому, на думку різних експертів (С.В. Іць, Віра Пінчук, Світлана Сафарян) відіграють медіа технології, оскільки справляють найбільший вплив на становлення особистості.

Метою даної статті є дослідження ефективності використання медіа освітніх технологій у формуванні комунікативної компетентності учнів старшої школи.

Аналізуючи досвід зарубіжних та вітчизняних педагогів ми виявили, що медіа освітні технології характеризуються своєю різноманітністю, оскільки включають в себе комп'ютери, мультимедійні дошки, Інтернет, радіо- та телепередачі, телефонні пристрої, планшети й різного роду журнали та газети.

Використання медіа технологій розширює можливості вчителя, робить уроки іноземної мови в старшій школі більш насиченими та цікавими для сприймання. Характерною рисою є інтерактивність, що сприяє формуванню комунікативної компетентності. Учень відіграє роль не пасивного слухача, а активного діяча, що й підвищує ефективність вивчення іноземної мови та сприяє формуванню комунікативної компетентності.

Згідно з Валентиною Коваль, комунікативна компетентність є сукупністю знань про систему мови та її одиниці, визначає способи формулювання думок іноземною мовою і розуміння суджень інших. [2] Відповідно, людина, яка зацікавлена у вивченні мови здатна здійснювати спілкування у різних мовленнєвих ситуаціях, правильно інтерпретувати їх та використовувати у повсякденному житті.

Аналіз літератури показав, що комунікативна компетентність передбачає два різновиди: формалізовану і неформалізовану. Під першим видом ми розуміємо чітко окреслені правила спілкування, що є затвердженими у певній установі або ж окремому суспільстві. Неформальне спілкування відбувається у повсякденному житті зі знайомим особами. Уроки іноземної мови слід починати із формалізованого спілкування, як базовий елемент, щоб підвести учнів до потрібної теми. Потім необхідно переходити до неформалізованого спілкування, аби чітко простежувати ситуації спілкування з повсякденного життя. Задача ця є складною, а тому медіа освітні технології дозволять вчителю наочно демонструвати різні

комунікативні ситуації, вмикати аудіо записи задля сприймання інформації на слух та навіть використовувати телефонний зв'язок за допомогою всесвітньо відомої програми **Skype**, а в деяких випадках **Viber**.

При формуванні комунікативної компетентності медіа освітні технології можуть виступати:

- засобом доступу до автентичних матеріалів, причому вчитель може застосовувати як більш старі технології (телебачення, відео та аудіоплеєри), так і новітні (комп'ютери, планшети, мультимедійні дошки);
- засобом спілкування з носіями мови за допомогою електронної пошти, чатів, аудіо/ відео конференцій тощо;
- інструментом обробки інформації для полегшення її використання;
- елементом для забезпечення гнучкості інформації, її підлаштовування під школярів (використання пакету Microsoft Office, зокрема PowerPoint Presentation);
- засобом тренування вимови та сприймання інформації на слух (учень формуватиме уміння розпізнавати матеріал за допомогою аудіо технологій);
- засобом контролю та корекції помилок (перевірка граматики та правопису, система розпізнавання мовлення). [1]

Ефективність використання медіа освітніх технологій та їх вплив на формування комунікативної компетентності школярів було перевірено на заняттях із англійської мови в Житомирській загальноосвітній школі № 27. Проведені дослідження та наш досвід роботи показали, що комплексне використання медіа освітніх технологій мотивує учнів до розгляду нового матеріалу, пошуку нової інформації та самостійного опрацювання різного роду завдань.

Прикладом може слугувати відео **“Three years of Travel in Three Minutes”** до теми **“Travelling”**, де учні могли побачити пригоди та уроки, які винесли для себе чотири хлопці, подорожуючи світом. Протягом перегляду діти зацікавились різними видами діяльності, різними країнами та їх стилем життя. Наступні комунікативні одиниці активізували та мотивували

комунікативну діяльність школярів: *“What does it feel like to be present, to be here and now fully experiencing this moment, free from the past, any anticipation of the future, just free, free to realize that you can control how you really feel”*.

Багато учнів висловлювали власні думки, емоції, переживання, які виникли після побаченого відео матеріалу. Школярі отримали роздруківки, що включали наступні завдання: 1) поставити події у хронологічному порядку; 2) підібрати еквівалент до визначеного слова; 3) вставити пропущені слова; 4) multiple choice test.

Сучасні медіа освітні технології здатні всесторонньо та ґрунтовно формувати вміння та навички, яких неможливо набути проводячи традиційний урок. Вони навчають учнів критично ставитись до отриманої інформації, формують вміння аналізувати та розпізнавати матеріал та бачити його практичне значення й використання в реальних життєвих ситуаціях.

А.В.Шомко Эффективность использования медиа образовательных технологий в формировании коммуникативной компетенции учащихся старших классов

Статья посвящена изучению особенностей использования медиа образовательных технологий в учебном процессе, рассмотрению преимуществ усвоения материала и исследованию целесообразности их использования для формирования коммуникативной компетенции старшеклассников.

Ключевые слова: информационно-коммуникационные технологии, мультимедиа, медиа образовательные технологии, коммуникативная компетенция.

A.V. Shomko The Efficiency of using the educational media technologies in formation of senior school learners' communicative competence

The article is dedicated to the investigation of the use of media educational technologies in the educational process, consideration the advantages of learning

new material and researching the practicability of their use in the formation of senior school learners' communicative competence.

Key Words: informative and communicative technologies, multimedia, media educational technologies, communicative competence.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

- 1) Іщ С.В. Педагогічні медіа технології у професійній підготовці майбутнього вчителя іноземної мови. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2013. – 106 с.
- 2) Коваль В. Комунікативна компетенція як одне з ключових понять лінгводидактики. Стаття/ Проблеми підготовки сучасного вчителя. – 2012
- 3) Комунікативна компетенція [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://wjournal.com.ua/komunikativna-kompetencija.html>
- 4) Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Під керівництвом С. Ю. Ніколаєвої: О. Б. Бігич, Н. О. Бражник, С. В. Гапонова. – К.: Ленвіт, 1999. – 320 с.